

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1834. 21. Juhni.

25ta lappa.

Taunas sinnaš.

No Wahzsemmes. Ja buhtu teefs, ko Sprantschu-semmes awihses pahr Wahzsemmes skohlalm stahsta, tad drihs atkal wezza tumfiba Wahzsemneekem usbruktu. Winnas fakka, ka tadeht, ka laudis schinnis gaddos pa tuhstoscheem no turrenes aiseet us Ameriku, taggad skohlmeistereem effoht aislegts, behrneem ko mahzigt pahr sweschahm semmehm, lai winneem pehzlaikâ ne arri usnahk luste, atstahst tehwo semmi un eet raudsigt, zittur dsihwoht. — Raunajtees, Sprantschi, ka juhs tahdus mellus isdohmadami, Wahzsemmes waldneekus preeksch wiffas pafaules gribbat likt smeeklâ, itt kâ tee ne sinnatu, ka, jo labbaki zilweks zittas semmes pasihst, jo skaidraki arri atsihst, kâ tur tâpatt, kâ winna tehwo semmê, katram Ahdama behrnam gruhts juhgs irr nolikts, kas tik tam nahkabs weeglaks, kurfch to paschu jau no masa galla irr neffis, un weenâ gabbalâ us Deewa wahrdeem dohma, kas mahza: "Paleez eeksch semmes, un usturrees ar peetiz-jibu." (Dahw. ds. 37, 3.)

No Enlenderu semmes. Bahs pilssehtâ gudrs snikkeris taggad irr isdohmajis tahdas sawadas stelles, us kurrahm ahtrunâ wiffadas drehbes bes addatahm warr schuht gattawas. Wihle nahkabs ittin lihdsena, un kad winnu wehl ar stribku dselli stribke, tad tihri isskattahs, kâ ar schuhjamu addatu taifita. Kad tik jau swahrku gabbali isgreehti, tad zilweks winnus us schahm stellehm weenâ paschâ stundâ warr fashuht gattawus. Wet tikween knohpes un knohpu zaurumi irr ja-schuhj ar addatu.

Naw teefs, ka tas stiprs wihrs Rappo nomirris; winsch taggad Londonê spirgts un weffels sawas skunstes rahda. Pilns skohlu buhdams, winsch laikam pats to wallodu buhs lizzis zelt, ka jau effoht nomirris, lai paleek laudis jo kahrigi, winna skunstes skattih.

No Schwizzeru semmes. Leijâ, ne zif tahl no Bernes pilssehtas, irr zeems no 46 mahjahm, fo sauз Uhtwihl. Zur tannit nakri preeksch 28ras Mei pehrkons eespehre mahjahm un — ak! tawu nelaimi! — wifs zeems aisgahje zaur ugguni un daschs zilweks noslahpe leesinâs. Zif breefmigi ugguns tur gan ne buhtu warrejis plohsitees, ja fautini sawas mahjas labbaki buhtu usbuhwejuschi un kohpuschi, un ar daktineem jummuschî.

No Parisheses. Ubrauze ne fenn no Iheru semmes jauns, baggats kungs; tas, eegahjis mahjas-weetâ, ahtrumâ sawas netibras drehbes salikke knuppê un fuhthija pehz masgatajas seewas. Jauna, smukka meita atnahk, fanemm drehbes un aiseet; bet pehz mas stundahm atkal irr flahk un atness kungam leelu bakki papihra-naudas, fo winsch gan nesinnohk to melnu drehbju starpâ buhschoht eelizzis. Kungs brihnojahs pahr meitas gohda prahtu, saklausinaja winnas zittas buhschanas, un atraddis, ka winna pawissam gohdiga un arri mahzita meita bija, prezzeja pehz winnas un winnu nehme par laulatu draugu.

No taks leelas fallas seemeta juh râ, kas Dahnu Fehninam peederr, un fo sauз Islandi. Zur mahzitajeem pawissam naw brihw, meitas laulahk, kas wehl ne mahk lassihk. Zadeht pee katras basnizas labbu pulzinu grahmatu glabba, fo nabbageem warr isdallihk, kamehr tee mahzahs lassihk. Daudsreis notikke, ka bruhke, fo deht lassischanas ne laide pee laulibas, jau pehz tschetrahm neddelahm brangi mahke lassihk un tad tikke laulati.

No Spaneru semmes. Katrai semmei sawa palusteschana. Spaneri no masahm deenahm ne sinn leelaku preeku, ne kâ passattihk, kâ wihri ar wehrscheem baddahs. Winneem preeksch to katrâ pilssehtâ leels plazzis irr, kurream wissapkahrt sehtina un pulks to sehdektu, kas jo tahlaki jo angstaki irr, ka no katras weetinas labba skattischana buhtu. Zurp wiini skreen un maksa naudû, zif ween prafta, ka labbi warr passattihk, kad nu wehrsi laisch widdû, badditaji ar farkanahm luppatahm winnu taifa trakku, un tad woi jahjoht ar garreem schescheem, woi kahjahm ar ihseem un beidsokht ar sohbinu tam eet wirsû un mohzidami ween taifa gallu. — Tas nelaika Fehniensch ifgaddâ leelu naudû tehreja, tahdu angstu skohlu zehlis, fur jaunekleem zittu mahzibu ne dewe, ne kâ us wissadu wihsi ar wehrscheem badditees. — Za Fehninene, kas taggad pahr scho semmi walda, ar gudru un schehligu prahtu irr nospreedusi, ka tahda skohla pawissam ne essokht

waijadfiga, un fa ar to naudu labbaſ' pahr zittahm ſkohlahm ja-gahda, kur behrni jo deenas jo wairaf warr mahzitees, zitteem zilwekeem labbu darriht.

Zohma no Kempenes pirmas grahmatinas Iltanodatta.

Mefle meeru un dsennees pehz ſwehtifchanas.

1. Leels meers mums warretu buht, ja ne gribbetum pihteas ſtarp zittu zilweku ruunahm un darbeem un tahdahm leetahm, pahr kurrahm mums behdaht pawiffam ne waijaga.

Rà tahds zilweks ilgi warr palift meerà, kas ſweſchahm leetahm eejaujahs, ahra eemeflus ſameſſe, un eekſchà woi maſ woi retti ſawas dohmas ſanemm?

Swehtigi tee weenteeſigi, jo winneem leels meers buhs.

2. Rà tad daschi no teem Swehteem irr bijuſchi tiſ pilnigi eekſch taiſnibas un tiſ ſkaidri eekſch Deewa-atſiſchchanas?

Zaur to, fa wiini darbojahs, atrautees no wiſſahm paſauligahm kaſroſchanahm, un tapehz Deewam no wiſſas firde warreja peekertees un walkas dabbuht, ſawu dwehfeli apgahdaht.

Mehs pahrleeku kaweamees ar ſaweem kaſrumeem un pahrdauds ruhpeamees pahr tahm nihzigahm paſaules leetahm.

Mehs retti arri weenu grehzigu eeraddumu pawiffam uſwarram un karſſi ne dsennamees, iſdeen' peeaugt eekſch taiſnibas, tapehz auſſti un remdeni paleekam, kà bijuſchi.

3. Ja ſew paſcheem pawiffam buhtum atſazzijuſchi un firde ne maſ ne ſawaldſinati, tad gan arri no debbeſigahm leetahm ko warretum dabbuht baudiht un no ſkaidras Deewa-atſiſchchanas ko nomanniht.

Za weeniga jeb wiſſleelaka aiſkaweſchana irr ſchi, fa ne eſſam walkà no eegribbeſchanahm un kaſribahm, un fa ne drihtſtamees to taiſnu, ſwehtu zellu uſnemt.

Kad arri maſ behdu uſnahſ, tad pahrdrihtſ atkrihtam un greeſchamees uſ zilwezigahm eepreezinaſchanahm.

4. Ja dſihtumees, kà ſtipri wiſhri paſtahweht kaufchanà, tad teeſcham redſetum Deewa palihgu no debbeſs pahr mums nahſkam.

Jo wiſch irr gattaws, teem palihdſeht, kas zihnijahs un uſ wiina ſchehlaſtibu paſaujahs; wiſch, kas tadeht ween mums tahdu ſtundu ne leek truhkt, kur ja-zihnijahs, fa lai uſwarram.

Ja mehs dohmajam, ka tikkai zaur kahdahm ahriqahm Deewa-kalposchanahm warr peenemtees tizzibâ, tad ar muhsu deewabihjaschanu drihs pagallam buhs.

Bet pee sakni lai peeleeekam zirwi, ka mehs schkshstiti no kahribahm meeru dabbutjam prahtâ.

5. Ja mehs kattâ gaddâ weenu grehzigu eeraddumu isdeldetum, tad drihs paliktum pilnigi wihri.

Bet turpretti daudsreis tikkai nomannam, ka mehs, eefahfdami atgreestees, effam bijufchi labbaki un schkshstaki, ne kâ taggad pehz dauds gaddaum effam.

Muhsu karstumam un dsihshchanai, eefsch taifnibas us preekschu flucht, waijadschetu ifdeen peeaugt, bet nu jau schkeet effoht leela leeta, ja kahds tik dallinu no pirma karstuma spehj naturrest.

Ja mehs sahkmâ mas warras few darritum, tad jo prohjam wissu spehtum darriht ar weeglumu un lihgsnibu.

6. Gruhti irr, eeraddumus atmetst; bet gruhstaki, sawai paschai eegribbeschanai pretti buht.

Bet ja tu masas un weeglas leetas ne uswarri, kad gan pahrwarresi gruhstakas?

Jau sahkmâ stahwi pretti sawai eefahroschanai, un noraddina few kaunas eeraschas, ka tahs tew pamashtin ne eewedd jo leelakâ gruhtibâ.

Ik, kaut jel tâ nojehgtu, zif meera few pascham un zif preeka zitteem fataifitu, pats taifni turredamees! Es dohmaju gan, ka tu tad wairak gahdatu par sawa garra peeaugshchanu eefsch taifnibas.

La u s i n u g a l w i n u !

Ima lausifchana.

Baggatam fainneekam bija divi dehli, kas abbi jau taifjahs us kahsahm. Kad nu winnu starpâ runnas nahze pahr wihnu, tad tehws winneem fazzija: "Dehli, man wehl no zitteem gaddaum pagrabbâ irr traufs, pilns ar lohti dahrgu wihnu. Aston stohpi, riktigi mehrohti, tur irr eefschâ. Zo jums preeksch kahsahm labpraht wehleju, bet jums papreeksch buhs isgudroht, kâ juhs bes stohpa few katram tschetrus stohpus taifni warrat eemehroht. — Nemmeet tē few par palihgu divus zittus traufus lihds, kurren weenam ee-eet 5 stohpi un ohtram trihs." — Dehli ar scheem traufkeem eet pagrabbâ un pehz ihfa brihtina preezigi nahk atpakkat, jo winneem isdewahs, wihnu tâ no weena traufa eefsch ohtru pahrleet, ka beidscht tâpatt leelakam, kâ widdejam riktigi tschetri stohpi palikke eefschâ. — Kâ wianni to gan buhs padarrijufchi?

Lihds 19. Zuhni pee Nihges irr atnahkufchi 396 fuggi un aisbraukufchl 305.

„ 12. Zuhni pee Keepajas irr „ 53 „ „ „ 49.

Brihw drikkcht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed:
Dr. C. E. Napierfky.